

Kalendarium dotyczące prac przy renowacji pomnika „Bóg, Honor, Ojczyzna” w Iwęcinnie w okresie od 29 marca 2006 do 09 czerwca 2008.

I ETAP - ODNOWA POSTUMENTU POMNIKA

29 marca 2006 r. – sporządzenie wstępnego kosztorysu na odnowienie pomnika osadników w Iwęcinnie (dop. postumentu) przez projektanta Jana Tołłoczko.

03 kwietnia 2006 r. – pismo OSP Iwęcino do Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Szczecinie Delegatura w Koszalinie z prośbą o opinie dotyczącą remontu pomnika i przeprowadzenia prac budowlanych przy obiekcie.

30 marca 2006 r. – złożenie oferty do UGiM Sianów na „Remont pomnika pierwszych osadników wsi Iwęcino „Bóg, Honor, Ojczyzna” w ramach realizacji zadania publicznego w zakresie kultury, sztuki oraz ochrony dziedzictwa narodowego.

07 kwietnia 2006 r. – pismo nr ZR/K/404/15/DR/2006 Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Szczecinie Delegatura w Koszalinie. W dokumencie czytamy, że WUOZ w Szczecinie „... *przyjął do wiadomości zgłoszenie zamiaru wykonania remontu pomnika w Iwęcinnie pierwotnie poświęconego żołnierzom niemieckim, którzy zginęli w I wojnie światowej a od 1945 roku funkcjonujący jako pomnik pierwszych osadników wsi Iwęcino...*”

09 maja 2006 – umowa z UGiM Sianów i OSP Iwęcino na „Remont pomnika pierwszych osadników wsi Iwęcino „Bóg, Honor, Ojczyzna” w ramach realizacji zadania publicznego w zakresie kultury, sztuki oraz ochrony dziedzictwa narodowego. Kwota dotacji 2.500 zł.

06 czerwca 2006 r. – pismo OSP Iwęcino skierowane do Burmistrza Gminy i Miasta Sianów z prośbą o wydłużenie terminu realizacji remontu pomnika.

20 czerwca 2006 r. – pismo nr PR/0717-4/3/01/06 UGiM w Sianowie przedłużające aneksem do umowy, termin realizacji remontu „Pomnika Osadników” w Iwęcinnie, do dnia 30 września 2006 r.

13 lipca 2006 r. – wstępny kosztorys na wykonanie starobruku oraz ogrodzenia wokół pomnika sporządzony przez Zygmunta Wujka oraz Wojciecha Lewandowskiego.

W lipcu i sierpniu 2006 r. - dzięki dofinansowaniu z UGiM w Sianowie (3.000 zł) oraz zaangażowaniu mieszkańców, pomnik został całkowicie rozebrany, wylano fundament pod cokół a ściany postawiono od nowa z wykorzystaniem starego kamienia. Pracami kierował Gabriel Kozłowski, któremu pomagali: Zbiniew Kapłon, Antoni Sowijak, Jan Zawada.

II ETAP – WYKONANIE TABLIC I UPORZĄDKOWANIE OTOCZENIA POMNIKA

14 lipiec 2006 r. – Inge Westhäusler z Greven (organizatorka przyjazdu byłych mieszkańców) przedstawia propozycję strony niemieckiej dotyczącą projektu tablicy, która ma się znaleźć na pomniku „Bóg, Honor, Ojczyzna” w Iwęcinnie. Po konsultacjach z mieszkańcami Iwęcina postanowiono zostawić krzyż żelazny i datę 1914-1918, zmienić natomiast napis na bardziej neutralny, zamiast: „*Za honor poległym w wojnie*” lub „*Na pamiątkę poległym w wojnie*” umieścić przestrożę: *Teraźniejszym pokoleniom aby pamiętały, przyszłym pokoleniom ku przestrodze*”.

18 lipca 2006 r. – pismo OSP Iwęcino skierowane do UGiM Sianów zwracające się z prośbą o zatwierdzenie projektu oraz zezwolenie na wmurowanie tablic na pomniku „Bóg, Honor, Ojczyzna”

20 lipca 2006 r. – pismo nr PR/0717/II/06 Urzędu Gminy i Miasta Sianów **zatwierdzające projekt i zezwalające na wmurowanie trzech tablic na pomniku w Iwęcinnie.** (podpisane przez mgr Bożenę Kwolik-Marcinkowską).

02 sierpnia 2006 r. – pismo nr RDW.05-1/0715/28/2006 Zachodniopomorskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Koszalinie, Rejon Dróg Wojewódzkich w Koszalinie (podpisane przez Jana Poczyńczuka). „**Informuję, że tutejszy Rejon nie wnosi uwag dotyczących rodzaju i zakresu zaplanowanych prac**” (dop. w sprawie wmurowania tablic pamiątkowych).

04 sierpnia 2006 r. – pismo nr ZR/K/404/ 15 (2)/DR/2006 Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Szczecinie Delegatura w Koszalinie. W opini czytamy m.in.,...*opiniuje pozytywnie propozycję umieszczenia na bokach pomnika trzech kutek tablic z hydrofobizującego piaskowca, nie zgłasza zastrzeżeń do propozycji przedstawień i treści jakie mają się na tych tablicach znaleźć*”. W innym miejscu czytamy: „*proponowane umieszczenie na wyremontowanym pomniku tablic pamiątkowych o podanych w koncepcji treściach przywróci mu jego pierwotną funkcję, a zarazem upamiętni lokalną historię Iwęcina i jego mieszkańców. Dlatego też podjęta przez Stowarzyszenie (dop. OSP Iwęcino) inicjatywa dotycząca tablic jest w pełni uzasadniona i Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Szczecinie Delegatura w Koszalinie w pełni tę inicjatywę popiera*”. (pismo podpisała mgr Ewa Stanecka)

08 wrzesień 2006 r. – pismo nr PS.6.UM-5018/132Ka/2006 Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Szczecinie (podpisane przez Ewę Stanecką). W dokumencie m.in. czytamy: „**Wojewódzki Komitet Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Szczecinie pozytywnie opiniuje propozycję umieszczenia na**

bokach wyremontowanego pomnika, usytuowanego w pasie drogowym drogi 203 Koszalin Ustka, w miejscowości Iwęcino, trzech kutych tablic i nie zgłasza zastrzeżeń do propozycji przedstawień i treści, jakie mają się na tych tablicach znaleźć". Pismo tej samej treści zostało przesłane również do wiadomości Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Warszawie.

04 października 2006 r. – pismo UGiM Sianów nr PR/0717-4/3/03/06 przypominające o obowiązku złożenia sprawozdania z dotacji na pomnik.

30 października 2006 r. – prośba OSP Iwęcino do UGiM Sianów o akceptację sprawozdania z wykonania zadania publicznego na remont pomnika.

30 października 2006 r. - złożenie sprawozdania końcowego do UGiM Sianów z wykonania zadania publicznego „Remont pomnika pierwszych osadników wsi Iwęcino „Bóg, Honor, Ojczyzna”.

31 października 2006 r. – podpisanie umowy pomiędzy OSP Iwęcino a Urzędem do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych z siedzibą w Warszawie na realizację zadania publicznego „Remont pomnika pierwszych osadników wsi Iwęcino „Bóg, Honor, Ojczyzna”. Kwota dotacji – 1400 zł.

06 listopada - 14 grudnia 2006 r.- wykonanie i montaż płyty z piaskowca „Mapy Polski” na której zaznaczone są miejscowości, z których przybyli osadnicy oraz data ich osiedlenia w Iwęcinie (nadanie ziemi dla osadników przez PUR Sławno). Prace wykonał Wojciech Lewandowski.

07 listopada 2006 r – przyjęcie przez UGiM Sianów sprawozdania OSP Iwęcino na realizację zadania remontu pomnika.

27 grudnia 2006 r. – złożenie sprawozdania końcowego do Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych w Warszawie z wykonania zadania publicznego „Remont pomnika pierwszych osadników wsi Iwęcino „Bóg, Honor, Ojczyzna”.

19 maja 2007 – przekazanie przez stronę niemiecką, kwoty 400 euro sołtysowi Wiesławowi Raczyńskiemu, na wykonanie tablicy „Dwóch krzyży”.

21 maj 2007 - przeprowadzenie konserwacji oraz wmurowanie płyty pierwszych osadników „Tablicy z orłem” przez Wojciecha Lewandowskiego na pomnika "Bóg, Honor, Ojczyzna" w Iwęcinie.

25 maj 2007 - zakup płyty z piaskowca na wykonanie trzeciej płyty upamiętniającej ofiary wojny 1914, 1945 na pomniku "Bóg, Honor, Ojczyzna" w Iwęcinie.

21 i 22 września 2007 r. - umieszczona została trzecia tablica - " **Krzyż Żelazny i Krzyż Virtuti Militari**", która swym wyglądem nawiązuje do przedwojennej funkcji pomnika poświęconego żołnierzom niemieckim poległym w I wojnie światowej. Dzięki umieszczeniu najwyższego polskiego odznaczenia wojennego - Virtuti Militari oddano także hołd polskim żołnierzom poległym w II wojnie światowej. Napis w dwóch językach: polskim i niemieckim ostrzega przed wojną: *"Dzisiejszym pokoleniom aby pamiętały, przyszłym pokoleniom ku przestrodze"*. Tablice w pełni sfinansowała strona niemiecka.

Pierwsza połowa października 2007 - warsztaty kamieniarsko-brukarskie przy pomniku "Bóg, Honor, Ojczyzna". **Ułożenie chodnika ze starobruku oraz kwietnika z kostki kamiennej.** Pracami kierował Andrzej Rodak.

W maju 2008 roku - posadzono zakupione z projektu EQUAL oraz podarowane przez Panią Annę Bujnicką z Kukułczyzna rośliny i krzewy ozdobne. Zasadzenia dokonały: Xenia Stażyńska, Beata Sirko, Żaneta Snoch, Andrzej Dębowski oraz Mirosław Kawa.

30 maja 2008 r. - Pani Iwona Kaczmarek z Pracowni Renowacji i Konserwacji Dziej Sztuki – Tadeusz Makulec ze Szczecina pracująca przy renowacji ław w kościele, przemalowała na kolor czarny napis: *„W holdzie osadnikom przybyłym do Iwęcina w roku 1945”* . Prace sfinansowało Koszalińskie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne.

31 maja 2008 roku Gabriel Kozłowski, Zbigniew Kapłon, Stankiewicz oczyścili myjką ciśnieniową cały cokół pomnika i poprawili fugi.

9 czerwca 2008 r. - VIII Konferencja Polsko-Niemiecka pt.: „Historia i kultura Ziemi Sławieńskiej – Gmina i Miasto Sianów”. Organizatorami spotkania są: Urząd Gminy i Miasta Sianów , Rada Miejska w Sianowie, Fundacja „Dziedzictwo” w Sławnie , Sołectwo Iwęcino oraz Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Iwęcino. Przyjechali historycy, archiwiści i muzealnicy m.in. ze Szczecina , Słupska, Darłowa, Szczecinka, Pruszcza Gdańskiego. **O godzinie 8.30, podczas uroczystego apelu z udziałem Szkoły Podstawowej w Iwęcinie, organizatorzy odsłoniли poddany gruntownej renowacji pomnik „Bóg, Honor, Ojczyzna. W odsłonięciu pomnika wzięła udział 10 osobowa, niemiecka delegacja byłych mieszkańców Iwęcina, która złożyła symboliczną wiązanekę pod polską tablicą.**

**Kalendarium sporządził
w dniu 19 czerwca 2008 roku
– Andrzej Dębowski**